

PLAN WYNIKOWY Z HISTORII
na rok szkolny 2022/2023

Dla klasy IV Technikum (rozszerzony)
Podręcznik: "Zrozumieć przeszłość" cz. 3, wyd. Nowa Era

„Lata 1815–1939”

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
Rozdział I. Europa i świat po 1918 roku			
1. Kongres wiedeński	– okoliczności zwołania kongresu wiedeńskiego i jego główni uczestnicy – przebieg obrad kongresowych – najważniejsze decyzje kongresu – powstanie Świętego Przymierza	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>legitymizm</i> , <i>równowaga sił</i> , <i>restauracja</i> , <i>federacja</i> – zna daty: bitwy pod Lipskiem X 1813 r.), kapitulacji Napoleona (IV 1814 r.), podpisania <i>Aktu końcowego</i> traktatu wersalskiego (VI 1815 r.), – identyfikuje postacie: Klemensa von Metternicha, Charlesa de	– ocenia, które decyzje kongresu wiedeńskiego zapadły zgodnie z Przyjętymi wcześniej zasadami, a które z ich pominięciem – ocenia możliwość rzeczywistej realizacji zasad ładu europejskiego przyjętych na kongresie wiedeńskim.

		<p>Talleyranda</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i okoliczności zwołania kongresu wiedeńskiego – wyjaśnia, kto i dlaczego odniósł największe korzyści z decyzji przyjętych podczas kongresu wiedeńskiego – przedstawia, jakie korzyści z ustaleń obrad kongresu wiedeńskiego odniosły Wielka Brytania, Rosja, Prusy i Austria – omawia decyzje kongresu wiedeńskiego wobec Francji – przedstawia decyzje kongresu wiedeńskiego wobec państw niemieckich i włoskich. 	
2. Europa po kongresie wiedeńskim	<ul style="list-style-type: none"> – przeciwnicy ładu wiedeńskiego – bunty w państwach włoskich – państwa niemieckie po kongresie wiedeńskim – Francja w okresie restauracji – rewolucja lipcowa we Francji – Hiszpania po wojnach napoleońskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>karbonariusze</i>, <i>Młode Włochy</i>, <i>Młoda Europa</i>, <i>Związek Celny</i> – wskazuje na mapie kraje, w których w latach 20. i 30. XIX w. doszło do wystąpień rewolucyjnych – omawia przyczyny i skutki wybuchu rewolucji lipcowej we Francji – przedstawia przyczyny i okoliczności podziału Królestwa Niderlandów. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skuteczność ruchów rewolucyjnych w Europie w latach 20. i 30. XIX w.
3. Rewolucja przemysłowa	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny rewolucji przemysłowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akumulacja kapitału</i>, <i>pruska droga do kapitali-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia społeczne i polityczne skutki rewolucji przemysłowej

	<ul style="list-style-type: none"> – postęp techniczny i rozwój przemysłu – Wielka Brytania w pierwszej połowie XIX w. – rewolucja przemysłowa poza Wielką Brytanią – rozwój transportu – przemiany społeczne i polityczne – wynalazki pierwszej połowy XIX w. 	<p><i>zmu, dualizm ekonomiczny, gospodarka ekstensywna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie najbardziej uprzemysłowane regiony Europy – charakteryzuje przemiany społeczne i polityczne będące następstwem rewolucji przemysłowej – wyjaśnia, dlaczego Wielka Brytania stała się kolebką rewolucji przemysłowej – przedstawia nowe rozwiązania w dziedzinie transportu i komunikacji. 	
4. Nowe idee	<ul style="list-style-type: none"> – liberalizm – ideologia konserwatywna – początki ruchu robotniczego – działalność czartystów – socjalizm utopijny – narodziny komunizmu – budzenie się świadomości narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>liberalizm ekonomiczny, reakcjonizm, czartyzm, socjalizm utopijny, proletariat, marksści</i> – omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego – przedstawia metody i skutki działalności czartystów – omawia cele i dążenia liberałów oraz konserwatystów w pierwszej połowie XIX w. 	– omawia i ocenia działalność Roberta Owena.
5. Kultura pierwszej połowy XIX wieku	<ul style="list-style-type: none"> – klasycyzm – romantyzm – duch epoki – literatura okresu romantyzmu – nowe mody i styl życia – muzyka i sztuki plastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>orientalizm, eklektyzm</i> – zna czas dominacji klasycyzmu (początek XIX w.), – identyfikuje postacie: Jacques'a-Louisa Davida, 	– ocenia wpływ literatury, muzyki i malarstwa romantycznego na rozbudzenie świadomości narodowej Europejczyków w I poł. XIX w.

		<p>Aleksandra Puszkina, Honoré de Balzaca, Charlesa Dickensa, Eugène'a Delacroix, Francisca Goyi</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia cechy malarstwa, rzeźby i architektury klasycyzmu – omawia cechy charakterystyczne literatury, malarstwa i muzyki w okresie romantyzmu. 	
6. Ameryka w pierwszej połowie XIX wieku	<ul style="list-style-type: none"> – Ameryka Łacińska na początku XIX w. – początki walki o niepodległość w Ameryce Łacińskiej – dekolonizacja Ameryki Południowej – niepodległość Brazylii – Meksyk i Ameryka Środkowa – Stany Zjednoczone na początku XIX w. – wojny amerykańsko-meksykańskie – walki Amerykanów z Indianami 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>izolacjonizm</i> – zna daty wojny amerykańsko-meksykańskiej (1846–1848 r.) – wskazuje na mapie etapy rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – omawia proces rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia społeczne skutki rozwoju terytorialnego USA.
7. Wiosna Ludów	<ul style="list-style-type: none"> – Europa w przededniu Wiosny Ludów – rewolucja lutowa we Francji – rewolucje w krajach niemieckich – rewolucja w Wiedniu i powstanie węgierskie – Wiosna Ludów we Włoszech – bilans Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>warsztaty narodowe</i>, <i>konstytucja oktrojowana</i> – zna daty: wybuchu Wiosny Ludów we Francji (22 II 1848 r.), ogłoszenia II Republiki we Francji (II 1848 r.), zamachu stanu Ludwika Napoleona Bonaparte (XII 1851 r.), ogłoszenia II Cesarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia polityczne i społeczne skutki Wiosny Ludów w Europie.

		<p>we Francji (XII 1852 r.), wybuchu Wiosny Ludów w państwach niemieckich (III 1848 r.), wybuchu Wiosny Ludów w Austrii (III 1848 r.), powstania na Węgrzech (III 1848 – VIII 1849 r.), zniesienia pańszczyzny i wprowadzenia uwłaszczenia w monarchii habsburskiej (IX 1848 r.), wybuchu wiosny Ludów we Włoszech (III 1848 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Ludwika Napoleona Bonaparte, Fryderyka Wilhelma IV, Franciszka Józefa, Wiktora Emanuela II – wyjaśnia, w jaki sposób czynniki ekonomiczne wpłynęły na wybuch Wiosny Ludów – omawia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów we Francji – wymienia reformy polityczne i społeczne przeprowadzone we Francji w czasie Wiosny Ludów – omawia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów w krajach niemieckich i w monarchii habsburskiej – przedstawia bilans Wiosny Ludów. 	
8. Rosja i Turcja w połowie XIX wieku	<ul style="list-style-type: none"> – Bałkany na początku XIX wieku – wojna Greków o niepodległość – imperium carów „żandarmem Europy” – powstanie dekabrystów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekabryści, panslawizm, samoderżawie – zna daty: proklamowania niepodległości Grecji (1822 r.), powstania dekabrystów (1825 r.), oblężenia 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę antytureckiego powstania Aleksandra Ipsilantisa w rozbudzeniu greckich dążeń niepodległościowych

	<ul style="list-style-type: none"> – wojna krymska – odwilż posewastopolska w Rosji 	<p>Sewastopola (1854–1855 r.), kongresu w Paryżu (1856 r.), reformy uwłaszczeniowej w Rosji (1861 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Mikołaja I – omawia przyczyny i skutki powstania dekabrystów – charakteryzuje reformy wewnętrzne w Rosji w okresie odwilży posewastopolskiej – wyjaśnia, dlaczego państwa Europy Zachodniej zdecydowały się na interwencję w spór rosyjsko-turecki. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę wewnętrzną Aleksandra I – ocenia reformy przeprowadzone w Rosji w okresie odwilży posewastopolskiej.
9. Powtórzenie wiadomości - Europa i świat po 1918 roku	Powtórzenie wiadomości - Europa i świat po 1918 roku		
10. Pisemna praca klasowa - Europa i świat po 1918 roku	Pisemna praca klasowa - Europa i świat po 1918 roku		
Rozdział II. Polacy w okresie powstań narodowych			
11. Ziemie polskie w latach 1815–1830	<ul style="list-style-type: none"> – sprawa polska na kongresie wiedeńskim – podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim – Królestwo Polskie – ziemie polskie pod panowaniem Prus 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>ziemie zabrane</i> – zna daty: powstania Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Rzeczypospolitej Krakowskiej (1815 r.), założenia Uniwersytetu 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ reform F. K. Druckiego-Lubeckiego na rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego.

	<ul style="list-style-type: none"> – Królestwo Galicji i Lodomerii – Rzeczpospolita Krakowska – rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego – gospodarka w zaborze pruskim i austriackim – kultura i oświata na ziemiach polskich w latach 1815–1830 r. 	<p>Warszawskiego (1816 r.), założenia Uniwersytetu Lwowskiego (1817 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Fryderyka Wilhelma III, Franciszka I Habsburga, Stanisława Staszica, Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, Joachima Lelewela – wskazuje na mapie ośrodki przemysłowe na ziemiach polskich pod zaboremami – opisuje ustrój Królestwa Polskiego – przedstawia sytuację polityczną ziem polskich pod zaborem pruskim i austriackim po 1815 r. – wymienia ośrodki przemysłowe Królestwa Polskiego – przedstawia reformy F. K. Druckiego-Lubeckiego – charakteryzuje rozwój kultury polskiej w latach 1815–1830 r. 	
<p>12. Geneza powstania listopadowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – konstytucja a realna władza w Królestwie Polskim – legalna opozycja polityczna – początki działalności spiskowej – Wolnomularstwo Narodowe i Towarzystwo Patriotyczne – Królestwo Polskie w przededniu powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>kaliszanie</i> – zna daty: założenia Wolnomularstwa Narodowego (1819 r.), powstania Towarzystwa Patriotycznego (1821 r.), koronacji Mikołaja I na króla Królestwa Polskiego (1829 r.) – identyfikuje postacie: Konstantego Romanowa, Waleriana Łukasińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek wielkiego księcia Konstantego do Polaków – przedstawia i ocenia postawy Polaków wobec zaborcy rosyjskiego przed powstaniem listopadowym – ocenia wpływ księcia Konstantego i Nikołaja Nowosilcowa na

		<ul style="list-style-type: none"> – określa, jakie uprawnienia w zakresie władzy ustawodawczej i wykonawczej gwarantowała carowi i królowi konstytucja – wymienia przykłady legalnej i nielegalnej opozycji politycznej w Królestwie Polskim – omawia najważniejsze postulaty kaliszian – wyjaśnia, dlaczego w Królestwie Polskim zaczęły powstawać organizacje konspiracyjne. 	<p>życie polityczne Królestwa Polskiego w latach 20.XIX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia, które z wydarzeń bezpośrednio wpłynęły na rozpoczęcie powstania listopadowego.
13. Powstanie listopadowe	<ul style="list-style-type: none"> – wybuch powstania – od prób porozumienia do detronizacji – wojna polsko-rosyjska – powstanie listopadowe na arenie międzynarodowej – walki na ziemiach zabranych – upadek powstania – czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia? – udział kobiet w powstaniu listopadowym 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>belwederczycy</i>, <i>dyktator</i> – zna daty: zdobycia Arsenału (29/30 XI 1830 r.), uznania powstania listopadowego za narodowe przez sejm (18 XII 1830 r.), uchwalenia detronizacji Mikołaja I przez sejm (25 I 1831 r.), bitwy pod Stoczkiem (14 II 1831 r.), bitew pod Wawrem i Dębem Wielkim (31 III 1831 r.), bitwy pod Iganiami (10 IV 1831 r.), szturm wojsk rosyjskich na Warszawę (6–8 IX 1831 r.) – identyfikuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Ignacego Prądzyńskiego, Iwana Paskiewicza, Jana Krukowieckiego, Józefa Sowińskiego, Emilii Plater – wskazuje na mapie tereny objęte działaniami powstańczymi 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia przygotowania spiskowców do wywołania powstania w Królestwie Polskim – ocenia decyzje sejmu powstańczego – ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia.

		<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność przywódców powstania od jego rozpoczęcia do wybuchu wojny z Rosją – przedstawia okoliczności upadku Warszawy – omawia okoliczności upadku powstania listopadowego. 	
14. Wielka Emigracja	<ul style="list-style-type: none"> – emigracja popowstaniowa – życie polityczne emigrantów – działania międzynarodowe Hotelu Lambert – pozostałe ośrodki życia emigracyjnego – kultura polska na emigracji – emigracja po Wiośnie Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>katorga, emigrariusz</i> – zna daty: ogłoszenia <i>Małego Manifestu</i> TDP (1832 r.), ogłoszenia <i>Wielkiego Manifestu</i> TDP (1836 r.), powstania Gromad Ludu Polskiego (1835 r.), – identyfikuje postacie: Joachima Lelewela, Stanisława Worcella, Zygmunta Krasińskiego, Cypriana Kamila Norwida – wskazuje na mapie najważniejsze ośrodki Wielkiej Emigracji – omawia represje po powstaniu listopadowym – wyjaśnia, dlaczego emigrację popowstaniową określa się mianem Wielkiej Emigracji – charakteryzuje program polityczny obozu konserwatywnego i demokratycznego polskiej emigracji – charakteryzuje założenia programowe i działalność Gromad Ludu Polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia kulturotwórczą rolę Wielkiej Emigracji – ocenia rolę Wielkiej Emigracji w podtrzymywaniu myśli niepodległościowej.
15. Ziemie polskie	<ul style="list-style-type: none"> – ucisk 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>cytadela, Sta-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skuteczność pracy or-

<p>w latach 1831–1846</p>	<p>popowstaniowy w Królestwie Polskim – likwidacja odrębności Królestwa Polskiego – międzynarodowe reperkusje powstania listopadowego – sytuacja na ziemiach zabranych i pod zaborem austriackim – początki pracy organicznej – konspiracja na ziemiach polskich – powstanie krakowskie 1846 r. – rabacja galicyjska</p>	<p><i>tut Organiczny, „noc paskiewiczowska”, gubernia</i> – zna daty: nadania Statutu Organicznego (1832 r.), „nocy paskiewiczowskiej” (1833–1856 r.), wkroczenia wojsk rosyjskich i austriackich do Krakowa (4 III 1846 r.) – identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Fryderyka Wilhelma IV, Karola Marcinkowskiego, Hipolita Cegielskiego, Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego – wskazuje na mapie obszar powstania krakowskiego, tereny objęte rabacją galicyjską – omawia politykę represji w Królestwie Polskim po powstaniu listopadowym – charakteryzuje początki pracy organicznej w zaborze pruskim – wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania w Rzeczypospolitej Krakowskiej w 1846 r. – omawia przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej.</p>	<p>ganicznej w staraniach o zachowanie polskości.</p>
<p>16. Wiosna Ludów i odwilż posewastopolska</p>	<p>– Wiosna Ludów w zaborze pruskim – powstanie wielkopolskie 1848 r. – działalność Polaków w Królestwie Pruskim, na Śląsku i Pomorzu po 1848 r. – Wiosna Ludów w zaborze</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>serwituty, asymilacja</i> – zna daty: powołania Komitetu Narodowego w Poznaniu (1848 r.), kapitulacji Krakowa (IV 1848 r.)</p>	<p>– ocenia skuteczność działań gospodarczych i oświatowych w okresie odwilży posewastopolskiej dla sprawy polskiej.</p>

	<p>austriackim</p> <ul style="list-style-type: none"> – skutki Wiosny Ludów w Galicji – początki ukraińskiego ruchu narodowego – Polacy podczas europejskiej Wiosny Ludów – odwilż posewastopolska w Królestwie Polskim 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Wilhelma I, Józefa Bema, Aleksandra II – omawia przebieg i skutki Wiosny Ludów w zaborze pruskim – omawia przebieg Wiosny Ludów z zaborze austriackim – przedstawia skutki Wiosny Ludów w Galicji. 	
17. Powstanie styczniowe	<ul style="list-style-type: none"> – demonstracje patriotyczne i „polskie czasy” – próba kompromisu i przygotowania do powstania – wybuch powstania styczniowego – przebieg walk powstańczych – sprawa polska na arenie międzynarodowej – bilans zmagających powstańczych – powstanie styczniowe na ziemiach zabranych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rewolucja moralna, tajne państwo polskie, partia powstańcza</i> – zna daty: utworzenia Dyrekcji Krajowej „białych” (XII 1861 r.), ogłoszenia dekretów o reformie szkolnictwa, oczynszowaniu chłopów i równouprawnieniu Żydów (1862 r.), powołania Komitetu Centralnego Narodowego (1862 r.), ogłoszenia <i>Manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego</i> (22 I 1863 r.), przejścia dyktatury przez R. Traugutta (X 1863 r.) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza, Aleksandra II, Ottona von Bismarcka – opisuje wybuch powstania styczniowego oraz kształtowanie się władz 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, które z powstań narodowych – listopadowe czy styczniowe – miało większe szanse powodzenia.

		<p>powstańczych</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy charakterystyczne walk powstańczych – przedstawia najważniejsze pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu powstania styczniowego. 	
18. Powtórzenie wiadomości - Polacy w okresie powstań narodowych	Powtórzenie wiadomości - Polacy w okresie powstań narodowych		
19. Pisemna praca klasowa - Polacy w okresie powstań narodowych	Pisemna praca klasowa - Polacy w okresie powstań narodowych		
Rozdział III. Świat w latach 1860 – 1914			
20. Stany Zjednoczone w drugiej połowie XIX wieku	<ul style="list-style-type: none"> – dualizm społeczno-ekonomiczny Stanów Zjednoczonych – problem niewolnictwa – wybuch wojny domowej – wojna secesyjna – skutki wojny secesyjnej – USA w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>abolicjonizm</i>, <i>eksterminacja</i> – zna daty: wybrania Abrahama Lincolna na prezydenta (1860 r.), ogłoszenia secesji przez Karolinę Południową (XII 1860 r.), ataku na Fort Sumter (12 IV 1861 r.), ogłoszenia <i>Proklamacji emancypacyjnej</i> (IX 1862 r.), zniesienia niewolnictwa (1863 r.), bitwy pod 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia sposób rozwiązania problemu niewolnictwa w czasie wojny secesyjnej i jego społeczne skutki.

		<p>Gettysburgiem (1-3 VII 1863 r.), zabójstwa prezydenta Lincolna (14 IV 1865 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje <p>postacie: Roberta F. Lee, Ulyssesa S. Granta</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia różnice w rozwoju gospodarczym i społecznym USA – omawia skutki wojny secesyjnej – wymienia czynniki umożliwiające stały wzrost wartości produkcji gospodarczej USA. 	
21. Zjednoczenie Włoch	<ul style="list-style-type: none"> – różne koncepcje zjednoczenia Włoch – polityka Camillo Cavoura wobec Francji – polityka zagraniczna II Cesarstwa Francuskiego – wojna z Austrią – zjednoczenie kraju – powstanie Królestwa Włoch 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>risorgimento</i>, „<i>wyprawa tysiąca</i>” – zna daty: bitew pod Magentą i Solferino (VI 1859 r.), powstania Czerwonego Krzyża (1863 r.), bitwy pod Custozzą (VI 1866 r.) – identyfikuje postacie: Giuseppe Mazziniego, Napoleona III – przedstawia okoliczności powstania Czerwonego Krzyża – opisuje etapy jednoczenia Włoch – wymienia główne wydarzenia polityczne w Europie, które wpłynęły na zjednoczenie Włoch. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia i ocenia sytuację Państwa Kościelnego w kontekście powstania Królestwa Włoch.
22. Zjednoczenie Niemiec i powstanie Austro-Węgier	<ul style="list-style-type: none"> – koncepcje zjednoczenia Niemiec – wojny z Danią i Austrią – wojna francusko-pruska – powstanie II Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Związek Północnoniemiecki</i>, „<i>żelazny kanclerz</i>” – zna daty: objęcia stanowiska premiera rządu 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę O. von Bismarcka i jego wpływ na stosunki międzynarodowe.

	<ul style="list-style-type: none"> – powstanie dualistycznej monarchii austro-węgierskiej 	<p>pruskiego przez O. von Bismarcka (1862 r.), bitwy pod Sadową (VII 1866 r.), utworzenia Związku Północnoniemieckiego (1867 r.), bitwy pod Sedanem (IX 1870 r.), zdobycia Metz (X 1870 r.), pokoju we Frankfurcie nad Menem (V 1871 r.), powstania dualistycznej monarchii austro-węgierskiej (1867 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Wilhelma I Hohenzollerna, Franciszka Józefa I, Napoleona III – charakteryzuje politykę Ottona von Bismarcka – wyjaśnia, na czym polegał pruski militarizm – przedstawia okoliczności proklamowania II Rzeszy Niemieckiej. 	
23. Kolonializm	<ul style="list-style-type: none"> – nowa fala kolonializmu – kolonizacja Afryki – konflikty kolonialne w Afryce – posiadłości europejskie w Azji – potęga imperium brytyjskiego – walki o wpływy w Chinach – światowe szlaki handlowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>dominium</i> – zna daty: <ul style="list-style-type: none"> powstania sipajów (1857–1859 r.), I wojny opiumowej (1839–1842 r.), powstania tajpingów (1851–1864 r.), II wojny opiumowej (1856-1860 r.), budowy Kanału Sueskiego (1859–1869 r.) – identyfikuje postacie: Cecila Johna Rhodesa, Ferdinanda de Lessepsa – wymienia przyczyny kolonizacji Afryki – omawia walkę państw europejskich o wpły- 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę kolonialną Wielkiej Brytanii.

		<p>wy w Chinach</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie miała budowa kanałów łączących morza i oceany. 	
24. Nowy podział polityczny świata	<ul style="list-style-type: none"> – Europa pod koniec XIX w. – wojna rosyjsko-turecka – kongres berliński – Stany Zjednoczone na przełomie wieków – Japonia – mocarstwo azjatyckie – wojny burskie – wojna rosyjsko-japońska 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>sojusz trzech cesarzy</i>”, <i>szogun</i>, <i>epoka Meiji</i>, <i>obóz koncentracyjny</i> – zna daty: „sojuzsu trzech cesarzy” (1873 r.), epoki Meiji (1868–1912 r.), I wojny burskiej (1880–1881 r.), II wojny burskiej (1899–1902 r.), powstania bokserów w Chinach (1899–1901 r.) – identyfikuje postacie: Aleksandra II, Ottona von Bismarcka, Mutsuhito, Cecila Johna Rhodesa – wskazuje na mapie kierunki ekspansji Japonii – omawia przyczyny i skutki modernizacji Japonii w II połowie XIX w. – przedstawia przyczyny i skutki wojen burskich – omawia przyczyny i skutki powstania bokserów w Chinach – przedstawia przyczyny i skutki wojny rosyjsko-japońskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ kongresu berlińskiego na ład międzynarodowy – ocenia politykę Brytyjczyków wobec Burów.
25. Epoka węgla i stali	<ul style="list-style-type: none"> – przemiany w rolnictwie – rozwój nauk przyrodniczych – rozwój przemysłu – zmiany w transporcie i komunikacji – era elektryczności 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>meliioracja</i>, <i>teoria ewolucji</i> – zna daty: skonstruowania lampy naftowej (1853 r.), opracowania układu okresowego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ przemian cywilizacyjnych XIX w. na standard życia społeczeństwa europejskiego.

	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój telekomunikacji – stare i nowe potęgi gospodarcze – migracje 	<p>pierwiastków (1869 r.), skonstruowania turbiny parowej (1884 r.), wynaleźnia czterosuwowego silnika spalinyowego (1876 r.), pierwszego udanego lotu samolotem (1903 r.), ustanowienia Nagrody Nobla (1901 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje <p>postacie: Dymitra Mendelejewa, Ignacego Łukasiewicza, Gottlieba Daimlera, Karla Benza, Rudolfa Diesla, Wilbura i Orville'a Wrightów, Guglielma Marconiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia założenia teorii ewolucji Ch. Darwina – wymienia cechy charakterystyczne ery elektryczności – wyjaśnia, jakie znaczenie miał rozwój telekomunikacji – wymienia państwa, które pełniły rolę potęg gospodarczych w II połowie XIX w. 	
26. Przemiany ustrojowe i nowe ideologie	<ul style="list-style-type: none"> – upowszechnienie się systemów demokratycznych – rozwój partii politycznych i podział ideologiczny systemów partyjnych – anarchiści i syndykaliści – I Międzynarodówka – Komuna Paryska 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>anarchizm, proletariusze, laicyzacja, socjaldemokracja, bolszewicy, społeczna nauka Kościoła, chadecja, syjonizm, szowinizm</i> – zna daty: 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ nowych ruchów i partii politycznych na proces demokratyzacji państw europejskich.

	<ul style="list-style-type: none"> – socjaldemokracja i komunizm – chrześcijańska demokracja – nacjonalizm – syjonizm 	<p>wprowadzenia powszechnego prawa dla mężczyzn we Francji (1848 r.), uzyskania praw wyborczych przez kobiety w Nowej Zelandii (1893 r.), Komuny Paryskiej (III–V 1871 r.), utworzenia II Międzynarodówki (1889 r.), ogłoszenia encykliki <i>Rerum novarum</i> przez Leona XIII (1891 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Michaiła Bakunina, Piotra Kropotkina, Eduarda Bernsteina, Leona XIII, – omawia kierunki rozwoju partii politycznych w Europie – wyjaśnia, jakie możliwości dawało robotnikom powstanie partii socjalistycznych – przedstawia narodziny i założenia programowe chrześcijańskiej demokracji – przedstawia okoliczności wybuchu i skutki Komuny Paryskiej. 	
27,28. Piękna epoka	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój cywilizacyjny i zmiany w życiu codziennym – zmiany w miastach – rozwój medycyny i higieny – emancypacja kobiet – upowszechnienie oświaty – rozwój czytelnictwa i literatury – malarstwo i architektura przełomu wieków 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sufrażystki</i>, <i>eklektyzm</i> – zna daty: wynalezienia lampy rentgenowskiej (1895 r.), skonstruowania kinematografu (1895 r.) – identyfikuje postacie: Florence Nightingale, Lwa Tołstoja, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ rozwoju medycyny i higieny na poprawę jakości i długości życia – ocenia siłę oddziaływania popkultury i sportu masowego na życie społeczeństw.

	– kultura masowa i upowszechnienie sportu	<p>Auguste’a Comte’a, Gustave’a Eiffella, Auguste’a i Louisa Lumière</p> <p>– omawia przemiany w życiu codziennym społeczeństwa w II połowie XIX w.</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie miało wprowadzenie pod koniec XIX w. powszechnej edukacji</p> <p>– omawia rolę kina i sportu w upowszechnieniu kultury masowej</p> <p>– przedstawia główne postulaty ruchu emancypacyjnego na przełomie XIX i XX w.</p>	
29. Powtórzenie wiadomości - Świat w latach 1860 – 1914	Powtórzenie wiadomości - Świat w latach 1860 – 1914		
30. Pisemna praca klasowa - Świat w latach 1860 – 1914	Pisemna praca klasowa - Świat w latach 1860 – 1914		
Rozdział IV. Ziemie polskie w latach 1864 – 1914			
31. Ziemie polskie po powstaniu styczniowym	<p>– represje po upadku powstania styczniowego</p> <p>– prześladowania Kościoła katolickiego i unickiego</p> <p>– Kulturkampf w zaborze pruskim</p> <p>– Germanizacja</p> <p>– Hakata i ustawa kagańcowa</p> <p>– autonomia galicyjska</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>noc apuchtinowska</i>”, <i>rugi pruskie</i></p> <p>– zna daty: wprowadzenia j. rosyjskiego jako urzędowego w Królestwie Polskim (1865), „nocy apuchtinowskiej” (1879–1897 r.), powstania Hakaty (1894 r.),</p>	<p>– ocenia postawy Polaków wobec polityki zaborców po powstaniu styczniowym</p> <p>– ocenia rolę Kościoła w walce z zaborcami</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – system polityczny Galicji w dobie autonomii 	<p>uchwalenia tzw. ustawy kagańcowej (1908 r.), noweli osadniczej (1904 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje <p>postacie: Fiodora Berga, Aleksandra Apuchtina, Mieczysława Ledóchowskiego, Wilhelma I Hohenzollerna, Michała Drzymały, Agenora Romualda Gołuchowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postawy Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji – wyjaśnia, na czym polegała polityka Kulturkampfu – opisuje zakres swobód politycznych i narodowych w Galicji w dobie autonomii. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skuteczność polityki Kulturkampfu w walce z katolicyzmem i polskością.
32. Przemiany społeczne i gospodarcze na ziemiach polskich	<ul style="list-style-type: none"> – pozytywizm – pozytywizm warszawski – rozwój przemysłu na ziemiach polskich – przemiany na wsi – sytuacja Polaków w poszczególnych zaborach 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę zorganizowania Uniwersytetu Latającego (1882 r.) – identyfikuje postacie: Piotra Wawrzyniaka, Aleksandra Świętochowskiego – przedstawia działania polskich pozytywistów i organiczników w zaborze pruskim, rosyjskim i austriackim – omawia przemiany na wsi polskiej w XIX w. – charakteryzuje położenie społeczeństwa polskiego pod zaborami – przedstawia przyczyny emigracji Polaków w II połowie XIX i na początku XX w. – charakteryzuje główne założenia programu polskich pozytywistów. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia społeczne i gospodarcze skutki pracy organicznej – ocenia wpływ pracy organicznej na kształtowanie się nowoczesnego narodu polskiego.

<p>33. Nowe nurty polityczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – powstanie partii masowych – początki ruchu socjalistycznego – socjalizm niepodległościowych – socjaliści w Galicji i zaborze pruskim – ruch narodowy – ruch ludowy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>statut, endecja</i> – zna daty: powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego (1893 r.), założenia Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej (1897 r.), założenia Ligi Polskiej (1887 r.), powstania Ligi Narodowej (1893 r.), powstania Stronnictwa Ludowego (1895 r.) – identyfikuje postacie: Bolesława Limanowskiego, Zygmunta Balickiego, Ignacego Daszyńskiego, Stanisława Stojałowskiego, Bolesława Wysłoucha – wymienia główne partie polityczne należące do nurtu socjalistycznego i przedstawia ich założenia programowe – wymienia organizacje i partie polityczne należące do nurtu narodowego i przedstawia ich założenia programowe – wymienia główne partie polityczne należące do nurtu ludowego i przedstawia ich założenia programowe. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia działalność polityczną partii działających na ziemiach polskich pod zaborami.
<p>34. Rewolucja 1905 roku</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wybuch rewolucji w Rosji – Polacy wobec rosyjskiej rewolucji – rewolucja na ziemiach polskich – polityka władz carskich – skutki rewolucji – zmiany na polskiej scenie politycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>reakcja stołypinowska</i> – zna daty: <i>Manifestu październikowego</i> (1905 r.), reakcji stołypinowskiej (1906–1911 r.), <i>Ukazu tolerancyjnego</i> (1905 r.) – identyfikuje postać Piotra Stołypina – przedstawia stosunek Polaków do rewolucji 1905–1907 r. w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje i ocenia sposoby tłumienia ruchu rewolucyjnego na ziemiach polskich – ocenia skutki rewolucji 1905–1907 r. na ziemiach polskich

		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do rewolucji 1905–1907 r. w Rosji – wskazuje najważniejsze zmiany ustrojowe w Rosji po rewolucji 1905 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rewolucję 1905–1907 r. na ziemiach polskich w kontekście walki Polaków o niepodległość.
35. Pozytywizm i Młoda Polska	<ul style="list-style-type: none"> – kultura w drugiej połowie XIX . – twórcy pozytywistyczni – Żydzi polscy – między asymilacją a odrębnością – nauka ponad zaborami – rola historii – malarstwo historyczne ku pokrzepieniu serc – kultura Młodej Polski – teatr, kabaret, film 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>szkoła warszawska</i>, <i>szkoła krakowska</i>, <i>stańczycy</i> – identyfikuje postacie: Marii Konopnickiej, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Józefa Szujskiego, Juliusza Kossaka, Wojciecha Kossaka, Artura Grottgera, Stanisława Przybyszewskiego, Józefa Chełmońskiego, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Jana Kasprowicza, Karola Szymanowskiego – przedstawia przyczyny, przejawy i skutki procesu emancypacji społeczności żydowskiej – omawia poglądy krakowskiej i warszawskiej szkoły historycznej – opisuje cechy charakterystyczne kultury Młodej Polski – wymienia cechy literatury Młodej Polski – wskazuje wpływ pracy organicznej i pracy u podstaw na budowanie poczucia więzi narodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje i ocenia poglądy krakowskiej i warszawskiej szkoły historycznej – ocenia rolę inteligencji w kształtowaniu się kultury narodowej Polaków.
36. Powtórzenie wiadomości - Ziemie polskie w	Powtórzenie wiadomości - Ziemie polskie w latach 1864 – 1914		

latach 1864 – 1914			
37. Pisemna praca klasowa - Ziemia polskie w latach 1864 – 1914	Pisemna praca klasowa - Ziemia polskie w latach 1864 – 1914		
Rozdział V. – I wojna światowa			
38. Świat u progu I wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> – rywalizacja mocarstw na Bliskim Wschodzie – antagonizmy na arenie międzynarodowej – „kocioł bałkański” i jego znaczenie – wyścig zbrojeń i rywalizacja na morzach – powstanie przymierzy polityczno-militarnych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kryzysy marokańskie</i> – zna daty: kryzysów marokańskich (1906 r., 1911 r.), I wojny bałkańskiej (X 1912–V 1913 r.), II wojny bałkańskiej (VI–VIII 1913 r.), powstania niepodległej Albanii (1912 r.) – przedstawia antagonizmy między Wielką Brytanią i Niemcami – charakteryzuje antagonizmy francusko-niemieckie – omawia rolę „kotła bałkańskiego” w narastaniu sprzeczności między mocarstwami. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ rywalizacji kolonialnej na relacje pomiędzy mocarstwami – przedstawia mocarstwowe aspiracje Niemiec i ocenia ich wpływ na kształtowanie się sojuszu angielsko-francuskiego.
39, 40. Na frontach Wielkiej Wojny	<ul style="list-style-type: none"> – zamach w Sarajewie i wybuch wojny – ofensywa niemiecka na Zachodzie – działania wojenne w latach 1915-1916 – zmagania na morzach i oceanach – walki na froncie wschodnim – działania wojenne na południu Europy – walki poza Europą 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, plan Schlieffena – zna daty: przystąpienia Turcji do wojny (X 1914 r.), przystąpienia Bułgarii do wojny (X 1915 r.), przyłączenia się Rumunii do ententy (1916 r.), bitwy 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ zamachu w Sarajewie na wybuch I wojny światowej.

		<p>jutlandzkiej (V/VI 1916 r.), bitwy nad jeziorami mazurskimi (1914 r.), ofensywy Brusilowa (VI 1916 r.), bitwy o Gallipoli (1915–1916 r.), przejścia Włoch na stronę ententy (1915 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Alfreda von Schlieffena, Helmutha von Moltke, Ferdynanda Focha, Aleksieja Brusilowa</p> <p>– wskazuje na mapie państwa uczestniczące w wojnie po stronie państw centralnych i po stronie Ententy</p> <p>– omawia przebieg ofensywy niemieckiej na Zachodzie</p> <p>– opisuje przebieg i skutki zmagania na morzach i oceanach w latach 1914–1916 r.</p> <p>– omawia przebieg walk na froncie wschodnim.</p>	
41. Rewolucje w Rosji	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny wybuchu rewolucji – rewolucja lutowa – Rząd Tymczasowy – rewolucja październikowa – II Międzynarodówka – wojna domowa w Rosji 	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mienszewicy, tezy kwietniowe, dekret o pokoju, dekret o ziemi, , kulak, GUłag, komunizm wojenny</i></p> <p>– zna daty: abdykacji Mikołaja II (III 1917 r.), powołania Rządu Tymczasowego (III 1917 r.), ogłoszenia tez kwietniowych (IV 1917 r.), wydania dekretów o pokoju i o ziemi (X 1917 r.), traktatu pokojowego w Brześciu Litewskim (3 III 1918 r.), ogłoszenia komunizmu wojennego (IX 1918 r.)</p>	<p>– ocenia wpływ W. Lenina na kształt totalitaryzmu radzieckiego.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Grigorija Rasputina, Aleksandra Kiereńskiego, Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego – omawia przebieg rewolucji lutowej i październikowej – wymienia przyczyny wzrostu popularności bolszewików podczas sprawowania władzy przez Rząd Tymczasowy. 	
42, 43. Polacy podczas I wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> – orientacje polityczne Polaków przed rokiem 1914 r. – Legiony Polskie – wojsko polskie u boku ententy – umiędzynarodowienie sprawy polskiej – stanowisko aliantów zachodnich w sprawie polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>organizacja paramilitarna, kryzys przysięgowy</i> – zna daty: powstania Związku Walki Czynnej (1908 r.), powstania Błękitnej Armii (1917 r.), kryzysu przysięgowego (VII 1917 r.), utworzenia Rady Regencyjnej (1917 r.), – identyfikuje postać Józefa Hallera – charakteryzuje koncepcje programowe orientacji politycznych Polaków przed I wojną światową – omawia organizację Legionów Polskich – prezentuje okoliczności i skutki kryzysu przysięgowego – przedstawia okoliczności proklamowania <i>Aktu 5 listopada</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia i ocenia wojenne losy II Brygady Legionów – omawia i ocenia stanowisko aliantów zachodnich w sprawie polskiej.
44. Klęska państw	<ul style="list-style-type: none"> – nieograniczona wojna podwodna – przystąpienie USA do wojny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>nieograniczona wojna podwodna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia polityczne, ekonomiczne i

centralnych	<ul style="list-style-type: none"> – zakończenie walk na froncie zachodnim – zakończenie walk na innych frontach – bilans strat wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: rozpoczęcia nieograniczonej wojny podwodnej (III 1915 r.), bitwy pod Ypres (VII-X 1917 r.), II bitwy nad Marną (VII-VIII 1918 r.), powstania republiki niemieckiej (9 XI 1918 r.) – identyfikuje postacie: Friedricha Eberta, Ferdynanda Focha – przedstawia okoliczności przystąpienia USA do wojny – opisuje przebieg działań wojennych na froncie zachodnim w ostatnich latach wojny – omawia cele i przebieg nieograniczonej wojny podwodnej. 	<p>społeczne skutki I wojny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ sposobów prowadzenia działań zbrojnych na totalny charakter I wojny światowej.
45. Powtórzenie wiadomości – I wojna światowa	Powtórzenie wiadomości – I wojna światowa		
46. Pisemna praca klasowa – I wojna światowa	Pisemna praca klasowa – I wojna światowa		
Rozdział VI. – Dwudziestolecie międzywojenne			

<p>47. Porządek wersalski</p>	<ul style="list-style-type: none"> – paryska konferencja pokojowa – nowy układ sił w Europie – traktat wersalski – traktaty z sojusznikami Niemiec – reakcja państw pokonanych – powstanie i funkcjonowanie Ligi Narodów – konferencja waszyngtońska 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wolne miasto</i>, <i>demilitaryzacja</i>, <i>mały traktat wersalski</i> – zna daty: traktatu pokojowego w Wersalu (28 VI 1919 r.), traktatu pokojowego z Austrią w Saint-Germain-en-Laye (10 IX 1919 r.), traktatu pokojowego z Bułgarią w Neuilly-sur-Seine (27 XI 1919 r.), traktatu pokojowego z Węgrami w Trianon (4 VI 1920 r.), traktatu pokojowego z Turcją w Sèvres (10 VIII 1920 r.) – identyfikuje postacie: Davida Lloyd George’a, Georges’a Clemenceau – wskazuje na mapie państwa powstałe po zakończeniu I wojny światowej – omawia rolę poszczególnych państw ententy na konferencji wersalskiej – przedstawia nowy układ sił w Europie po zakończeniu I wojny światowej – wyjaśnia, na czym polegał mały traktat wersalski – wskazuje zagrożenia, jakie dla Europy niósł porządek wersalski. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ postanowień konferencji wersalskiej i konferencji waszyngtońskiej na kształtowanie się ładu międzynarodowego w powojennym świecie – ocenia skuteczność działania Ligi Narodów.
<p>48, 49. Kryzys demokracji i gospodarki</p>	<ul style="list-style-type: none"> – powojenne problemy Europy – odwrót od demokracji – narodziny włoskiego faszyzmu – dyktatura Mussoliniego – totalitaryzm i autorytaryzm 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>hiperinflacja</i>, <i>„czarne koszule”</i>, <i>pakty laterańskie</i>, <i>New Deal (Nowy Ład)</i> – zna daty: powstania Narodowej Partii Faszystowskiej we 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia polityczne skutki odwrótu od demokracji po I wojnie światowej – ocenia skuteczność polityki <i>New Deal</i>.

	<ul style="list-style-type: none"> – początek wielkiego kryzysu – polityka nowego ładu 	<p>Włoszech (1921 r.), podpisania paktów late- rańskich (1929 r.), ogłoszenia <i>New Deal</i> (1933 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Wiktora Emanuela III, – wskazuje na mapie państwa, w których wprowadzono rządy autorytarne – wyjaśnia, dlaczego w latach 20. XX w. nastą- pił kryzys demokracji w Europie – przedstawia proces przejęcia władzy przez faszystów we Włoszech – charakteryzuje politykę wewnętrzną B. Mus- soliniego – omawia założenia <i>New Deal</i> i sposób ich rea- lizacji. 	
50. Powstanie II Rzeszy	<ul style="list-style-type: none"> – Republika Weimarska – Niemcy w latach 20. XX w. – powstanie i rozwój NSDAP – naziści u władzy – społeczeństwo III Rzeszy – prześladowania Żydów – gospodarka i kultura III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pucz mona- chijski</i>, <i>Gestapo</i>, „<i>noc długich noży</i>”, <i>ustawy norymberskie</i>, „<i>noc kryształowa</i>” – zna daty: puczu monachijskiego (1923 r.), nominacji A. Hitlera na kanclerza (30 I 1933 r.), nocy długich noży (VI 1934 r.), uchwalenia ustaw norymber- skich (1935 r.), nocy kryształowej (XI 1938 r.) – identyfikuje postacie: Friedricha Eberta, Gustava Stresemanna, Josepha Goebbelsa – charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagra- niczną rządu G. Stresemanna – omawia proces przejęcia władzy przez A. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ przemian politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych w Niemczech na sukces nazistów i ugruntowanie ich władzy.

		<p>Hitlera</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia cechy charakterystyczne społeczeństwa III Rzeszy – omawia prześladowania Żydów w III Rzeszy – wyjaśnia, jaką rolę w utrwalaniu nazizmu odegrała propaganda. 	
51, 52. Państwo Stalina	<ul style="list-style-type: none"> – powstanie Związku Radzieckiego – przejęcie władzy przez Stalina – przemiany gospodarcze epoki stalinowskiej – terror państwowy w ZSRR – sowiecki totalitaryzm 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>NEP</i>, <i>kolektywizacja wsi</i>, <i>stachanowiec</i>, <i>GUŁag</i>, <i>Wielki Głód</i> – zna daty: ogłoszenia NEP-u (III 1921 r.), planu pięcioletniego (1928–1932 r.), Wielkiego Głodu na Ukrainie i Kubaniu (1932–1933 r.), wielkiej czystki (1934–1939 r.) – identyfikuje postacie: Lwa Trockiego, Siergieja Kirowa – przedstawia okoliczności powstania ZSRR – omawia założenia i realizację NEP-u – opisuje proces przejmowania władzy przez J. Stalina – wyjaśnia, na czym polegała kolektywizacja wsi i jakie były jej skutki – opisuje skutki reform gospodarczych wdrażanych w Związku Radzieckim w latach 30. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki terroru państwowego w ZSRR.
53. Afryka i Azja w okresie międzywojennym	<ul style="list-style-type: none"> – początek kryzysu kolonializmu – ekspansja włoska w Afryce – Turcja po I wojnie światowej – powstanie państw arabskich – problem palestyński 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>deklaracja Balfoura</i> – zna daty: deklaracji Balfoura (1917 r.), proklamowania Republiki Chińskiej (1912 r.), I 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia sposoby i metody walki Hindusów o niepodległość – ocenia charakter japońskiej

	<ul style="list-style-type: none"> – proces budzenia się świadomości narodowej Hindusów – ekspansja Japonii w Azji i jej agresja na Chiny – wojna japońsko-radziecka 	<p>rewolucyjnej wojny domowej w Chinach (1924–1927 r.), II rewolucyjnej wojny domowej w Chinach (1927–1937 r.), tzw. Długiego Marszu (1934–1935 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Arthura Balfoura, Mahatmy Gandhiego, Czang Kaj-szeka, Mao Tse-tunga – wskazuje na mapie tereny zajęte przez Cesarstwo Japonii w latach 1933–1941 r. – podaje przejawy kryzysu kolonializmu na pocz. XX w. – omawia przebieg i skutki aneksji Mandżurii i Chin przez Japonię – przedstawia skutki rewolucyjnych wojen domowych w Chinach. 	<p>okupacji Chin.</p>
<p>54. 55. Na drodze wojnie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Europa na początku lat 30. XX wieku – remilitaryzacja Nadrenii i zbrojenia Niemiec – wojna domowa w Hiszpanii – Anschluss Austrii i kryzys sudecki – powstanie „osi” – układ monachijski – wojenne plany Stalina – ostatnie dni pokoju 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>remilitaryzacja</i>, „<i>pięta kolumna</i>”, <i>appeasement</i> – zna daty: remilitaryzacji Nadrenii (1936 r.), ogłoszenia republiki w Hiszpanii (1931 r.), podpisania paktu stalowego (V 1939 r.), podpisania paktu trzech (IX 1940 r.), zajęcia przez Polskę Zaolzia, Jaworzyny, części Orawy i Spiszu (X 1938 r.), aneksji Kłajpedy przez Niemcy (III 1939 r.), aneksji Albanii przez Włochy (IV 1939 r.), polsko-brytyjskiego traktatu sojuszniczego (25 VIII 1939 r.) – identyfikuje postacie: Neville’a Chamberlaina, Édouarda 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia rozdzźwięk między intencjami zwolenników <i>appeasementu</i> a konsekwencjami tej polityki – ocenia reakcję Wielkiej Brytanii i Francji na przywrócenie w Niemczech powszechnej służby wojskowej i remilitaryzację Nadrenii.

		<p>Daladiera</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie tereny włączone do Niemiec i Włoch w latach 1935–1939 r. – przedstawia skutki remilitaryzacji Nadrenii – omawia przebieg i skutki <i>Anschlusu</i> Austrii – przedstawia okoliczności zwołania i postanowienia konferencji monachijskiej – wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do aneksji Czechosłowacji przez III Rzeszę. 	
56. Kultura i nauka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> – powojenny kryzys wartości – sekularyzacja społeczeństwa – rozwój techniki – początki telewizji – nauka w dwudziestoleciu międzywojennym – kultura masowa – moda lat 20. XX w. – rozwój sztuki filmowej – sztuka i architektura okresu międzywojennego – sztuka w służbie ideologii 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kubizm, surrealizm, futurizm</i> – zna daty: pierwszej transmisji telewizyjnej (1927 r.), rozpoczęcia produkcji penicyliny (1940 r.) – identyfikuje postacie: Ludwika Hirszfelda, Pabla Picassa, Ericha Marii Remarque’a, Bertolta Brechta, Jamesa Joyce’a, Leni Riefenstahl, Siergieja Eisensteina – wyjaśnia, czym przejawiał się powojenny kryzys wartości – przedstawia skutki elektryfikacji – wyjaśnia, jakie znaczenie dla społeczeństwa miały rozwój radiofonii i początki telewizji – wyjaśnia, jaką rolę w latach 20. XX w. zaczęły pełnić mass media – wymienia kierunki w malarstwie lat 20. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ rozwoju techniki na życie codzienne społeczeństw w okresie międzywojennym.

		– omawia kierunki rozwoju literatury okresu Międzywojnia.	
57. Powtórzenie wiadomości - Dwudziestolecie międzywojenne	Powtórzenie wiadomości - Dwudziestolecie międzywojenne		
58. Pisemna praca klasowa - Dwudziestolecie międzywojenne	Pisemna praca klasowa - Dwudziestolecie międzywojenne		
Rozdział VII. – II Rzeczpospolita			
59, 60. Odzyskanie niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacja międzynarodowa w 1918 r. – pierwsze ośrodki niepodległej władzy – odzyskanie niepodległości – powstanie wielkopolskie – ententa a sprawa polska – powstania śląskie – spór o Śląsk Cieszyński – plebiscyt na Warmii, Mazurach i Powiślu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>arbitraż</i> – zna daty: powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (6/7 XI 1918 r.), założenia Polskiej Organizacji Wojskowej (1914 r.), mianowania J. Piłsudskiego Naczelnikiem Państwa (22 XI 1918 r.), bitwy w rejonie Góry św. Anny (21–26 V 1921 r.) – identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Wincentego Witosa, Jędrzeja Moraczewskiego, Józefa Hallera, Wojciecha Korfantego – wskazuje na tereny, których przynależność 	– przedstawia i ocenia stosunek państw ententy do sprawy polskiej.

		<p>do Polski lub Niemiec została rozstrzygnięta na podstawie plebiscytu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia lokalne ośrodki władzy powstające na ziemiach polskich w 1918 r. – omawia działalność rządu I. J. Paderewskiego – przedstawia okoliczności przeprowadzenia i skutki plebiscytu na Górnym Śląsku – omawia okoliczności przeprowadzenia i skutki plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu. 	
61. Walki o granicę wschodnią	<ul style="list-style-type: none"> – koncepcja granicy wschodniej – konflikt polsko-ukraiński – początek walk z bolszewikami i wyprawa kijowska – kontrofensywa bolszewicka i bitwa warszawska – traktat ryski – sprawa Wileńszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Orlęta Lwowskie</i>, <i>„bunt Żeligowskiego”</i> – zna daty: walk o Lwów (1–22 XI 1918 r.), zajęcia Wilna przez Polaków (IV 1919 r.), operacji niemeńskiej (IX 1920 r.), „buntu” L. Żeligowskiego (X 1920 r.) – identyfikuje postacie: Michaiła Tuchaczewskiego, Władysława Grabskiego, Lucjana Żeligowskiego – wskazuje na mapie linię Curzona – wyjaśnia, jaką rolę odegrały Orlęta Lwowskie w walce o polską granicę wschodnią – opisuje przebieg wojny polsko-bolszewickiej – omawia skutki „buntu” L. Żeligowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, która z koncepcji granicy wschodniej była korzystniejsza z punktu widzenia interesów państwa polskiego – ocenia militarne i polityczne skutki bitwy warszawskiej – ocenia znaczenie bitwy warszawskiej i zwycięstwa w wojnie z bolszewikami dla Polski i Europy.
62. Rządy parlamentarne	<ul style="list-style-type: none"> – Sejm Ustawodawczy i mała konstytucja – konstytucja marcowa – reforma rolna – wybory parlamentarne i prezydenckie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>kontrasygnata</i> – zna daty: pierwszych wyborów w niepodległej 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia ustrój II Rzeczypospolitej w świetle konstytucji marcowej.

	<ul style="list-style-type: none"> – zabójstwo Gabriela Narutowicza – reforma walutowa Władysława Grabskiego 	<p>Polsce (26 I 1919 r.), reformy rolnej (VII 1919 i 1920 r.), zabójstwa prezydenta G. Narutowicza (16 XII 1922 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Władysława Sikorskiego, Macieja Rataja – charakteryzuje założenia ustrojowe II Rzeczypospolitej w świetle małej konstytucji – omawia system trójpodziału władz przedstawiony w konstytucji marcowej – przedstawia założenia reformy rolnej – uzasadnia, że konstytucja marcowa wprowadzała system rządów parlamentarnych. 	
63, 64. Przewrót majowy i rządy sanacji	<ul style="list-style-type: none"> – kryzys rządów parlamentarnych – przewrót majowy – przyczyny, przebieg walk i skutki – rządy sanacyjne – represje wobec opozycji – proces brzeski – konstytucja kwietniowa – sanacja po śmierci Piłsudskiego – opozycja pod koniec lat 30. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>grupa zamkowa</i>, <i>grupa pułkowników</i> – zna daty: traktatu w Rapallo (1922 r.), układu z Locarno (1925 r.), wojny celnej z Niemcami (1925–1934 r.), procesubrzeskiego (X 1931–I 1932 r.), wyborów brzeskich (1930 r.), powstania Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem (1928 r.) – identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Macieja Rataja, Kazimierza Bartła, Walerego Sławka, Józefa Becka, Edwarda Rydza-Śmigłego 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wyniki wyborów do sejmu w 1928 r. – przedstawia i ocenia stosunek rządów sanacyjnych do opozycji politycznej – ocenia polski autorytaryzm na tle innych ustrojów europejskich tego czasu – ocenia motywy, jakimi kierował się J. Piłsudski, dokonując zamachu stanu.

		<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przejawy kryzysu rządów parlamentarnych w Polsce międzywojennej – wyjaśnia, jakie były skutki rządów sanacyjnych dla partii opozycyjnych – przedstawia metody walki obozu sanacyjnego z przeciwnikami politycznymi. 	
65, 66. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – stosunki ludnościowe w II RP – mniejszości narodowe w II RP – struktura zawodowa ludności II RP – kraj z trzech połówek – spadek po zaborach – odbudowa gospodarcza – budowa COP 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>asymilacja państwowa, asymilacja narodowa, polsko-niemiecka wojna celna</i> – zna datę ustawy znoszącej dyskryminację ze względu na wyznanie, narodowość lub język (1931 r.) – wskazuje na mapie województwa, w których mniejszości narodowe stanowiły duży odsetek mieszkańców, obszar COP – wyjaśnia, jakie problemy niosła obecność tak dużych grup mniejszości narodowych na terytorium Rzeczypospolitej – charakteryzuje różnice w rozwoju gospodarczym ziem polskich – omawia politykę gospodarczą E. Kwiatkow- 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz II RP wobec mniejszości narodowych – ocenia politykę gospodarczą E. Kwiatkowskiego.

		<p>skiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny powstania COP – wyjaśnia, na czym polegał podział na Polskę A i B. 	
67. Nauka i kultura międzywojennej Polski	<ul style="list-style-type: none"> – oświata w II RP i reforma jędrzejowiczowska – rozwój szkolnictwa wyższego i nauki – kultura i sztuka międzywojenna – literatura międzywojnia – rozwój kinematografii 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>funkcjonalizm</i> – identyfikuje postacie: Wojciecha Kossaka, Jana Styki, Zofii Nałkowskiej, Antoniego Słonimskiego, Jana Lechonia, Jarosława Iwaszkiewicza, Bolesława Leśmiana, Leopolda Staffa, Jana Parandowskiego, Mieczysławy Ćwiklińskiej, Adolfa Dymyzy, Aleksandra Żabczyńskiego, Leonarda Buczkowskiego, Jadwigi Smosarskiej – omawia rozwój szkolnictwa wyższego – przedstawia kierunki w rozwoju sztuki i architektury. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia reformę oświaty J. Jędrzejewicza – ocenia dorobek cywilizacyjny II RP.
68, 69. Polska w przededniu wojny	<ul style="list-style-type: none"> – polityka Niemiec i ZSRR wobec Polski w latach 20. XX w. – polska polityka zagraniczna w latach 20. – stosunki polsko-litewskie w dwudziestoleciu międzywojennym – polityka równowagi – zajęcie Zaolzia – pakt Ribbentrop-Mołotow 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: paktu Brianda–Kelloga (1928 r.), podpisania protokołu Litwinowa (1929 r.), zajęcia Zaolzia (X 1938 r.) – identyfikuje postacie: Gustava Stresemanna, Neville’a Chamberlaina – omawia koncepcje polskiej polityki zagranicznej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia i ocenia politykę Niemiec i ZSRR w dwudziestoleciu międzywojennym – ocenia stanowisko J. Becka wobec roszczeń niemieckich

	– mobilizacja polskiego społeczeństwa	– przedstawia niemieckie roszczenia wobec Polski sformułowane po 1938 r. – charakteryzuje stosunki polsko-niemieckie w latach 1934–1938 r. i określa, dlaczego uległy one zmianie w 1939 r.	– ocenia wartość sojuszu z Wielką Brytanią i Francją w przededniu II wojny światowej.
70. Powtórzenie wiadomości - II Rzeczpospolita	Powtórzenie wiadomości - II Rzeczpospolita		
71. Pisemna praca klasowa - II Rzeczpospolita	Pisemna praca klasowa - II Rzeczpospolita		